

kdežto politické záležitosti německých dědičných zemí zůstávají nadále odděleny od záležitostí soudních.

Práce Jar. Prokeše, jakkoliv rozsahově zdá se býti dosti malá, chová mnoho velmi cenného materiálu pro poznání událostí, jež probíhaly od zrušení české dvorské kanceláře až do vzniku České a rakouské dvorské kanceláře. Je to vlastně první soustavné zpracování této látky vůbec. Co bychom snad mohli vytknouti dílu jistě velmi dobrému jest, že je psáno dosti nepřehledně (také závěrky chybí), ale přesto zůstane vždy prací velmi cennou. Václavík.

Literatura svatováclavská. Letošní mileninové oslavy našly odezvu i na knižním trhu řadou studií a úvah, týkajících se otázky svatováclavské. Jejich ráz je samozřejmě různý: informační, vědecký i politicko-tendenční. — Prof. dr. V á c l a v N o v o t n ý, vynikající znalec husitství, vydal brožuru »Český kníže Václav Svatý« (Stát. nakladatelství, str. 75, cena 7 Kč), mimo to pak publikoval svou přednášku »Tradice svatováclavská« (Knihovna Svazu Nár. Osvobození č. 50, 3 Kč), pronesenou v cyklu »O našich národních tradicích«, uspořádanou Svazem Nár. Osvobození. Obě práce jsou vybudovány na stanovisku přísně vědeckém a snaží se hlavně opodstatniti fakt, že tradice svatováclavská není v rozporu s tradicí husitskou. — Prof. dr. J. P e k a ř ve studii »Sv. Václav« (nákladem Historického Klubu, str. 44, cena 10 Kč) bere při posuzování významu knížete Václava zřetel v první řadě k nejstarším legendám slovanským (l. Křišťanově), pokládá je za nejjistější pramen bádání a všímá si osobnosti Václavovy hlavně s té stránky, jež je nejdůležitějším bodem pozornosti moderní historické vědy, totiž státnické. K tradici svatováclavské, jakožto významné skutečnosti pro národní český život, zaujímá Pekař stanovisko co nejsrdečnější. — Doc. dr. K a r e l S t l o u k a l upravil knižně svou přednášku pronesenou na I. sjezdu čsl. profesorů filosofů »Sv. Václav a svatováclavská idea v našich dějinách« (vyšlo nákl. polit. klubu Čsl. nár. demokracie, str. 50, cena 8 Kč). Brožura, jež přeložena též do franciny a angličiny, sleduje zásluhý cíl — sjednocovací mezi Čechy a Slováky. Význam Václavův vidí Stloukal v trojím směru: kulturním, vnitropolitickém a zahraničně-politickém. Idea svatováclavská právě tak jako idea husitská je v první řadě ideou národní — proto není mezi nimi rozporu. — Z přednášek Sokolům vznikl spisek dra F r. M a l í n s k é h o: »Otázka svatováclavská v české historii« (vyšlo ve Svazu osvět. ústředí moravsko-slezských). Úvahy sledují účel popularisační, jež však jim neubírá vědecké kritičnosti. Smysl brožury je úspěšně pokrokový a v mnohém navazuje na brožuru Stloukalovu. — Z hlasů zaujímajících stanovisko negativní k otázce svatováclavské nutno jmenovat spisek R. K o p e c k é h o »Tradice svatováclavská, nová legenda rukopisná« (vyd. Volná Myšlenka), v němž, jak už z titulu zřejmo, autor dovozuje absolutní nehistoričnost této otázky, srovnává ji s případem Hankových falsifikátů. — Historik husitství, F. M. B a r t o š, přesto že nejde ve své úvaze »Kníže Václav v dějinách a legendě« (Akademie 1928) tak daleko, přece popírá radikálně význam, jež se Václavovi přičítá, uváděje jeho mládí. — Podobně argumentuje i profesor brněnské university dr. V. I. G r o h ve své přednášce pronesené ve vzděláv. odb. Čes. Obce Sokol., jež pak vyšla knižně »Úcta svatováclavská. Pravda a legenda« (Tiskl »Moravský legionář« v Brně.) — Nutnost kritického nazírání na otázku svatováclavskou a nutnost zamítnutí katol. snah, pracujících o zatlačení významu Husova, zdůrazňuje senátor F r. M o d r á č e k ve své řeči pronesené v senátu (proti vlád. návrhu zákona na osvobození věnování k svatovácl. tisíciletí od kolků a poplatků) a publikované pak v letáku »Legenda o sv. Václavu ve světle pravdy« (vyd. A. Svěcený). — Naproti tomu Český Bratr prof. dr. F e r d. H r e j z a zastává se srdečně knížete Václava v brožure »Kníže Václav ve světle pravdy« (nákladem Blahoslavovy společ. v Praze), uznává význam idey svatováclavské pro náš národní život a zdůrazňuje, že »kníže Václav není proti Husovi, nýbrž vede k Husovi«. Karásek.